

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Chilari Radu xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.08.2017 - 22.11.2018;

Instanța de apel: 05.12.2018 - 24.01.2019;

Instanța de recurs: 04.04.2019 - 19.06.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 noiembrie 2018, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Chilari Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 22 mai 2015, ora 17:25, Chilari Radu, fiind deținut în Penitenciarul nr. 10 - Goian, cu sediul în mun. Chișinău, com. Ciorescu, s. Goian, unde executa pedeapsa cu închisoare în baza sentinței de condamnare, acționând intenționat, urmărind premeditat scopul sustragerii de la executarea pedepsei la care a fost supus legal, în complicitate cu deținuții aceluiși penitenciar Mihail Lungu și Nicolai Deleu, a evadat din Penitenciarul nr. 10 - Goian prin escaladarea edificiilor de pază.

Prin acțiunile sale intenționate, Chilari Radu a comis infracțiunea prevăzută de art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *evadarea din locurile de deținere, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare, de mai multe persoane.*

3. Avocatul Pahomi Snejana în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Chilari Radu să îi fie stabilită pedeapsa cu aplicarea art. 364¹ pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (2) lit. b) Cod

penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să-i fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

În argumentarea apelului apărarea a menționat că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele care ar duce la individualizarea corectă a pedepsei și în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci în opinia apărării instanța nu a stabilit circumstanțe atenuante, și anume: că inculpatul și-a recunoscut vina, gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite este unul scăzut, inexistența circumstanțelor agravante, căința sinceră, conlucrarea activă cu organele de urmărire penală și instanța de judecată în vederea soluționării cât mai rapide a situației apărute.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, apelul a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței.

Pentru pronunțarea soluției enunțate, instanța de apel a statuat, că prima instanță la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Chilari Radu, a respectat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și a stabilit o pedeapsă echitabilă.

Totodată instanța de fond, analizând probele administrate în ședințele de judecată, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Chilari Radu încadrarea juridică corespunzătoare, și anume - art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal – *„evadarea din locurile de deținere, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare, de mai multe persoane”* și conform legii, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, ținând cont de prevederile art. 34 alin. (1) și 82 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la cerința apărării privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a menționat, că circumstanțele indicate în cererea de apel (că inculpatul și-a recunoscut vina, gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite este unul scăzut, inexistența circumstanțelor agravante, căința sinceră, conlucrarea activă cu organele de urmărire penală și instanța de judecată în vederea soluționării cât mai rapide a situației apărute), sunt pur declarative deoarece reieșind din materialele cauzei, inculpatul Chilari Radu s-a eschivat de a se prezenta în instanța de fond fiind dispusă anunțarea în căutare a acestuia (f.d 127, 128).

5. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, declară recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată conform

art. 90 Cod penal.

În argumentarea recursului apărarea critică soluția instanțelor de fond în partea individualizării pedepsei penale, considerând că pedeapsa stabilită lui Chilari Radu este prea aspră în raport cu fapt comisă.

Relevă că instanțele de fond nu au respectat pe deplin prevederile art. art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, fără a lua în considerație că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vina, gradul prejudiciabil este unul scăzut, căința sinceră, conlucrarea cu organele de urmărire penală, la momentul comiterii infracțiunii era minor.

Totodată, minoratul, prin prisma prevederilor art. 79 Cod penal, se consideră o circumstanță excepțională.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că apărarea critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a menținut soluția primei instanțe la capitolul individualizării pedepsei penale, aplicându-i o pedeapsă prea aspră, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, Colegiul penal conchide că acestea au constituit obiect de examinare și în instanța de apel, sunt nefondate și nu reflectă prezența în speță a încălcărilor invocate, deoarece instanța de apel a respectat prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură

penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocat în numele inculpatului, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4 din prezenta decizie.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la argumentele recurentului prin care se solicită aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal reține că aceasta corect a fost respinsă de către instanțele de fond.

Or, din materialele cauzei rezultă că inculpatul a săvârșit evadarea din locurile de deținere, în perioada în care executa pedeapsa cu închisoare, infracțiune care a fost săvârșită în complicitate cu mai multe persoane.

Astfel, instanțele de fond corect au evidențiat că inculpatul nu a conștientizat necesitatea respectării prevederilor legii și nu a purces pe calea corijării, ci în mod intenționat, în timpul în care executa pedeapsa pentru o altă infracțiune a evadat din locurile de detenție.

Mai mult, în perioada judecării cauzei penale inculpatul s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, neaducând la cunoștință instanței motivele neprezentării și având o atitudine indiferentă, fapt confirmat și prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2018, prin care inculpatul Chilari Radu a fost anunțat în căutare (f.d. 127).

De asemenea, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei închisorii, instanțele de judecată au ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că

acesta a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înlăptuită în procedura simplificată.

Respectiv, instanțele de fond corect au concluzionat, că scopul legii penale prevăzut de art. 61 Cod penal, poate fi realizat doar prin izolarea de societate a inculpatului Chilari Radu, deoarece fiind condamnat și executând pedeapsa pentru o infracțiune săvârșită anterior, acesta careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut, evadând din locurile de detenție, fapt ce denotă că pedeapsa stabilită va contribui la corectarea și reeducarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Colegiul penal menționează și faptul, că circumstanțele indicate de apărare, precum că inculpatul și-a recunoscut vina, că gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite este unul scăzut, inexistența circumstanțelor agravante, căința sinceră, conlucrarea activă cu organele de urmărire penală și instanța de judecată în vederea soluționării cât mai rapide a situației apărute sau minoratul inculpatului la data săvârșirii infracțiunii, care în opinia acesteia ar constitui temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, nu pot fi reținute și corect au fost respinse de către instanțele de fond, deoarece instanțele au luat în calcul necesitatea corectării inculpatului și atingerii scopului legii penale.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanțele de fond la compartimentul individualizării pedepsei, au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel de menținere a sentinței primei instanțe, corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui **Chilari Radu xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor